

DARNIŲJŲ PIRKIMŲ NAUJIENLAIŠKIS

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A

Siekdami skatinti informacijos apie darniuosius pirkimus sklaidą ir stiprinti bendradarbiavimą su rinkos dalyviais parengėme 8-ąjį darniųjų pirkimų naujienlaiškį. Visus naujienlaiškius galite rasti [čia](#).

Žalieji pirkimai

Socialiai atsakingi pirkimai

Inovatyvūs pirkimai

Žaliųjų pirkimų pažanga – ką nuveikėme per LIFE projektą

Nuo 2022 m. Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba) įgyvendina LIFE IP EnerLIT integruotąjį projektą „**Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje**“, kurio tikslas – padėti pirkimų vykdytojams paprasčiau ir drąsiau vykdyti žaliuosius viešuosius pirkimus. Tarnybos dalyvavimas projekte baigiasi 2025 m. gruodį, tačiau rezultatai matomi jau šiandien. Per šiuos ketverius metus:

- **Dar labiau sustiprinome pagalbą pirkimų vykdytojams.** Žaliųjų pirkimų pagalbos centre [klausk.vpt.lt](#) suteikėme daugiau nei 1000 konsultacijų, padėdami spręsti klausimus nuo energinio efektyvumo iki ekologinių ženklų taikymo.
- **Mokėmės ir dalinomės patirtimi.** Daugiau kaip 140 specialistų dalyvavo mūsų organizuotuose mokymuose ir tapo „Žaliųjų pirkimų ambasadoriais“. Praktinės užduotys, dalinimasis patirtimi ir vaizdo įrašai Tarnybos [„YouTube“](#) kanale padėjo įgytas žinias pritaikyti kasdienybėje.

- ⚡ **Parengėme energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijas.** 2024 m. paruoštos [rekomendacijos](#) apima visas 33 prekių grupes ir pateikia aiškius pavyzdžius, kaip taikyti energinio efektyvumo reikalavimus, remiantis gerąja praktika ir Lietuvos energetikos agentūros ekspertų įžvalgomis.
- **Sukūrėme įrankį** – analitiniame stebėsenos įrankyje [„Žalieji pirkimai pagal pirkimų skelbimuose pildoma informacija“](#) galima rasti daugiau kaip 20 tūkst. žaliųjų pirkimų pavyzdžių, padedančių lengviau taikyti aplinkosaugos kriterijus praktikoje. 2026 m. planuojamas šio įrankio atnaujinimas.
- **Dalijomės įkvėpiančiais pavyzdžiais.** Išleidome 9 [žaliųjų pirkimų naujienlaiškius](#) (vėliau išplėtėme į darniųjų pirkimų tematiką), surengėme renginį [„Žalioji mugė“](#), pradėjome tinklalaidę [„Žalieji pokalbiai“](#) ir dalijomės sėkmės istorijomis bei interviu su pirkimų vykdytojais ir tiekėjais, kuriuos galite rasti Tarnybos svetainės skiltyje [geroji praktika](#).

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A

Visa tai prisidėjo prie įspūdingo rezultato – **♥ žalieji pirkimai Lietuvoje išaugo nuo 60 % iki 99 %**. Sekančiais metais planuojame tęsti pradėtus darbus: atnaujinti duomenų analizės įrankius ir toliau stiprinti pirkimų vykdytojų gebėjimus žaliųjų pirkimų srityje.

Viešųjų pirkimų lyderių apdovanojimai

2025 m. lapkričio mėn. Ekonomikos ir inovacijų ministerija (EIMIN) kartu su Aplinkos ministerija ir Tarnyba išrinko bei apdovanojo viešųjų pirkimų lyderius žaliųjų ir inovatyvių pirkimų, gerosios pirkimų praktikos ir socialiai atsakingų pirkimų kategorijose.

Žaliųjų pirkimų kategorijoje apdovanojimus gavo keturi nugalėtojai:

- ✓ **AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija**, kuri buvo apdovanota už žaliųjų inovacijų diegimą energetikos sektoriuje;
- ✓ **AB Miesto gijos** – už žaliųjų inovacijų diegimą transporto sektoriuje;
- ✓ **Plungės lopšelis - darželis „Rūtelė“** ir
- ✓ **Mažeikių lopšelis - darželis „Buratinas“** – už ekologiško maisto pirkimus darželio vaikams.

👉 Primename, kad Tarnybos interviu su šiais darželiais galite rasti [čia](#).

Inovatyvių pirkimų kategorijoje nugalėtojais tapo:

- ✓ **AB „Amber grid“** už pirkimą, kuris leido sėkmingai įgyvendinti magistralinių dujotiekių apsaugos zonos stebėjimą palydovais;
- ✓ **AB „Litgrid“** – už inovacijų diegimą efektyviai stebėsenai, padedančiai greičiau rasti gedimus;
- ✓ **Šiaulių miesto savivaldybės administracija** – už inovacijų diegimą kelių priežiūros procese;
- ✓ **AB „Oro navigacija“** – už inovatyvių sprendinių diegimą Lietuvos navigacijoje.

Gerosios pirkimų praktikos kategorijoje paskelbti trys laimėtojai:

- ✓ **UAB „Energy cells“** – už aplinkosauginių pasiūlymų vertinimo kriterijų taikymą;
- ✓ **AB „Litgrid“** – už sumanų kokybinių pasiūlymų vertinimo kriterijų taikymą;
- ✓ **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** – už gerąją vadybinę praktiką valdant sutartis.

Socialiai atsakingų pirkimų kategorijoje

apdovanojimas atiteko **Kauno miesto savivaldybės administracijai** už socialinių kriterijų taikymą organizuojant miesto šventę – Kalėdinės eglutės įžiebimas.

Daugiau informacijos rasite Tarnybos skelbtoje [naujieneje](#). 🗨️ Renginio vaizdo įrašą galite rasti [ČIA](#).

Europos miestai skatina žaliąjį pokytį per viešuosius pirkimus

2025 m. lapkričio 26 d. Vilniuje vyko „**Žaliojo valdymo diena**“ (*Green Governance day*) – tarptautinis savivaldybių vadovų, šalių institucijų ir Europos organizacijų susitikimas, skirtas stiprinti viešųjų pirkimų vaidmenį žaliajame pokytyje. Šis renginys, organizuotas įgyvendinant ES finansuojamus INTERREG Baltijos jūros regiono projektus [NonHazCity 3](#) ir [ChemClimCircle 2](#), sukvietė ekspertus iš Estijos, Suomijos, Švedijos, Danijos, Latvijos, Lietuvos ir kitų Europos šalių. Jų bendra žinia buvo aiški: viešieji pirkimai yra vienas galingiausių valdymo įrankių, leidžiančių spartinti kovos su klimato krize veiksmus, mažinti kenksmingų cheminių medžiagų naudojimą ir skatinti žiedinės ekonomikos sprendimus.

🏆 Renginio metu Tarnybai buvo įteiktas „**NonHazCity Building Award**“ 2025 metų apdovanojimas už vykdomą žaliųjų pirkimų politiką ir Pirkimų vykdytojų žemėlapi – Švieslentę: [Viešųjų pirkimų tarnybos rankose – tarptautinis „NonHazCity Building Award“ apdovanojimas](#).

🌱 Daugiau informacijos apie „Žaliojo valdymo dienos“ renginį galite rasti [ČIA](#) (anglų k.).

🗨️ Renginio įrašą galite rasti [ČIA](#) (Lietuvai įteikiamas apdovanojimas nuo 4:20:00).

Trumposios maisto tiekimo grandinės

2025 m. rugsėjo – spalio mėn. Darniųjų pirkimų skyrius (toliau – DPS) dalyvavo Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos organizuotame informacinių renginių „**Trumposios maisto tiekimo grandinės: kelias į tvarią savivaldą ir vietos ekonomiką**“ cikle. Gyvi susitikimai vyko Šilutėje, Kupiškėje, Kuršėnuose, Šakiuose, Alytaus rajone ir Ukmergėje, kur kalbėta apie tai kaip skatinti glaudesnę vietos gamintojų ir savivaldybių bendradarbiavimą. Renginių tikslas – padėti savivaldybėms lengviau diegti trumpąsias maisto tiekimo grandines, didinti sąmoningumą apie sveikesnę mitybą ir tvaresnius pasirinkimus bei pristatyti praktinius sprendimus, kurie leistų šį modelį sėkmingai plėtoti visoje Lietuvoje. Renginiuose DPS atstovės pristatė, kad viešųjų pirkimų sistema jau leidžia savivaldybėms ir kitoms įstaigoms lengviau pirkti maisto produktus tiesiai iš vietos ūkininkų ir gamintojų. Nuo 2023 m. atsirado galimybė supaprastintų pirkimų metu tiesiogiai įsigyti maisto produktus iš trumposios maisto tiekimo grandinės. Tai reiškia daugiau praktinių galimybių rinktis šviežią, vietoje pagamintą produkciją.

Žemės ūkio ministerijos atstovai pristatė e. mokymų platformą <https://maistograndine.lt/>, kur galima rasti mokymų įrašus, daug naudingos informacijos apie trumpąsias maisto tiekimo grandines, praktinius šablonus pirkimų vykdytojams, tiekėjų sąrašą, informaciją apie paramos priemones. Taip pat priminė apie elektroninės prekybos platformą <https://kaimasinamus.lt/>, kuri padeda Lietuvos ūkininkams ir smulkiąjam verslui prekiauti savo produkcija, o pirkimų vykdytojams – patogiai atrasti vietos tiekėjus ir jų siūlomus maisto produktus. Plačiau skaitykite: [Trumposios tiekimo grandinės – jau ne idėja, o realybė.](#)

Tarnybos atstovės dalyvavo ir 2025 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio rūmų organizuotame nuotoliniame informaciniame renginyje „**Viešųjų pirkimų aktualijos**“, kuriame pristatė pirkimų iš trumpųjų maisto tiekimo grandinių aktualijas.

👥 Renginio skaidres ir vaizdo įrašą galite rasti [ČIA](#). DPS vyresnioji patarėja Sonata Štabokienė skaitė pranešimą 2025 m. lapkričio 19 d. konferencijoje „**Vadovų forumas: ekologiškas maitinimas – ugdymo įstaigų ateitis**“.

Pastarąją konferenciją organizavo UAB „Sanus Cibus“ – įstaiga, siūlanti ir diegianti inovatyvius maitinimo sprendimus ugdymo įstaigose. Šioje konferencijoje buvo aptariamos ekologiško maitinimo švietimo įstaigose įgyvendinimo galimybės ir iššūkiai, dalinamasi rekomendacijomis, kaip pereiti prie ekologiškos maitinimo sistemos.

👉 Informaciją apie trumpųjų maisto tiekimo grandinių pirkimus Lietuvoje galite rasti Tarnybos ataskaitoje „[Trumposios žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės viešuosiuose pirkimuose 2021 – 2024 m.](#)“. Tarnybos puslapyje taip pat galite rasti ir pavyzdinę [Prekių iš trumposios žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės pirkimo–pardavimo sutartį](#).

Aplinkos ministerijos forumas

Aplinkos ministerijos forume „**Darni miesto ekosistema: žmogui ir gamtai**“ Tarnybos DPS vedėja Greta Ambrutytė pristatė, kaip žalieji pirkimai tampa realiu pokyčio varikliu statybų sektoriuje.

Statybos darbų pirkimai 2024 m. sudarė net 37,7 % visos viešųjų pirkimų vertės – todėl kiekvienas aplinkosaugos kriterijus, taikomas pirkimuose, turi apčiuopiamą poveikį: mažina CO₂ emisijas, atliekų kiekį ir stiprina žiedinę ekonomiką. Pranešime pabrėžta, kad **tvary statyba prasideda dar pirkimų planavimo etape**, kai priimami sprendimai, ką ir kaip perkame. Tokie sprendimai jau keičia rinką – tiekėjai ieško tvaresnių technologijų, o viešieji pirkimai tampa ilgalaikio pokyčio įrankiu.

Lygioms galimybėms skirta darbo šešėliavimo iniciatyva DUOday

Jau daugiau nei 15 metų visoje Europoje organizuojama darbo šešėliavimo iniciatyva – [DUOday](#) diena, kurios metu tiek privačios įmonės, tiek ir viešojo sektoriaus organizacijos (toliau – organizacijos) atveria duris žmonėms su negalia – kviečia juos išbandyti naujas profesijas bei darbo roles. Iniciatyvos metu žmonės su negalia vyksta į organizacijas ir praleidžia dieną kartu su jų darbuotojais. Darbo šešėliavimas – tai puiki galimybė tiek žmonėms su negalia, tiek darbdaviams geriau pažinti vieniems kitus ir atrasti naujas perspektyvas. Per DUOday savaitę tūkstančiai duetų („duo“ lotynų kalboje reiškia „du“), kuriuos sudaro žmogus su negalia ir organizacijos darbuotojai, vieną darbo dieną praleidžia kartu – stebi organizacijos darbo procesus, pagal galimybes atlieka kai kurias užduotis, dalyvauja susitikimuose, kartu pietauja ir bendrauja su kolektyvu. Nors daugeliui darbdavių DUOday būna tik pirmas žingsnis į pažintį su žmonėmis su negalia, nemažai žmonių su negalia po šios dienos lieka darbuotis aplankytose organizacijose arba būna įkvėpti išmokti naujos profesijos.

Lietuvoje DUOday organizuoja [VšĮ „SOPA“](#) (toliau – SOPA) – socialinė įdarbinimo agentūra, nuo 2006 m. veikianti Vilniaus mieste. Šia iniciatyva norima atkreipti dėmesį į aktualią žmonių su negalia įdarbinimo problemą. Nors darbdaviai žiniasklaidoje kalba apie darbuotojų trūkumą, tačiau žmonės su negalia sunkiai randa kelią į darbo rinką. Asmenų su negalia užimtumo darbo rinkoje lygis 2024 m. – 30,8 proc. Lietuvoje žmonių su negalia įdarbinimo rodikliai yra žemesni negu Europos Sąjungos šalių vidurkis, kuris siekia apie 54 proc. 2025 m. Lietuvoje DUOday iniciatyvoje dalyvavo 284 žmonės su negalia ir 28 negalios organizacijos. Į „DUOday“ buvo sutelkti 160 darbdavių iš 20-ies miestų ir iš viso buvo sukurti 419 duetai. Kaip sekėsi DUOday dienos dalyviams darbuotis, galite rasti čia:

<https://pertvarka.lt/duoday-duetai-pertvarkos-projekte/>.

DUOday'26 startuos 2026 m. gegužę, o registracija į šią gražią iniciatyvą prasidės 2026 m. vasarį. Registruotis bus galima čia: [DUOday](#).

Siekiant paskatinti lygių galimybių užtikrinimo iniciatyvas per viešuosius pirkimus ir norint įvykdyti socialiai atsakingą pirkimą, pirkimų vykdytojai gali pasirinkti pirkimo dokumentuose nustatyti socialinį kriterijų „**Lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principų įgyvendinimas**“. Pasirinkus šį socialinį kriterijų pirkimo dokumentuose nustatoma sąlyga, jog sutarties galiojimo laikotarpiu tiekėjo darbuotojui (-ams), tiesiogiai vykančiam (-tiems) pirkimo sutartį, būtų taikomos lygių galimybių politikos įgyvendinimo priemonės. Viena iš siūlomų priemonių – tiekėjas įgyvendina lygioms galimybėms skirtą iniciatyvą, t. y. bent vieną sutarties vykdymo dieną paskiria žmonių su negalia įtraukties dienas – darbo šešėliavimo iniciatyvai. Tai nebūtinai turi būti dalyvavimas DUOday dienoje, organizuojamoje SOPA – tiekėjas gali analogišką iniciatyvą įgyvendinti ir pats. Taip pat pirkimo vykdytojas be asmenų su negalia gali nurodyti ir kitas tikslines grupes, kurių įtraukimas į iniciatyvą būtų laikomas tinkamu socialinio kriterijaus išpildymu.

Socialinio kriterijaus įvykdymą patvirtinantys dokumentai galėtų būti įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens pasirašytas įsakymas ar kitas oficialus dokumentas dėl įtraukties dienos iniciatyvos organizavimo, nuotraukos iš įtraukties dienos, dalyvių atsiliepimai ir kt. Daugiau informacijos rasite [Socialiai atsakingu pirkimų gairių](#), skyrelyje **Socialinis kriterijus – Lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principų įgyvendinimas**.

👉 Primename, kad Tarnyba yra sukūrusi analitinę priemonę – [Socialinių pirkimų stebėsenos ataskaita](#). Ji leidžia realiu laiku analizuoti, kokią dalį pirkimų sudaro socialiai atsakingi pirkimai, kokie socialiniai kriterijai taikyti ir kurioje pirkimo dokumentų dalyje jie nustatyti.

Atnaujintos Socialiai atsakingų pirkimų gairės

Gruodžio mėnesį atnaujinta metodinė medžiaga – [Socialiai atsakingų pirkimų gairės](#) (toliau – Gairės), skirta padėti pirkimų vykdytojams vykdyti socialiai atsakingus pirkimus bei įgyvendinti socialinius aspektus viešuosiuose pirkimuose. Atnaujinti šie socialiniai kriterijai:

- ◆ „Prieinamumo ir tinkamumo visiems naudotojams reikalavimai“;
- ◆ „Sąžiningo darbo užmokesčio mokėjimas“;
- ◆ „Remiamų asmenų įdarbinimas“;
- ◆ „Rezervuota teisė dalyvauti pirkimuose“.

2025 m. birželio 28 d. įsigaliojo [Lietuvos Respublikos gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymui](#) (toliau – Prieinamumo įstatymas). Vadovaujantis Prieinamumo įstatymu, tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimai yra privalomieji prieinamumo asmenims su negalia ir (arba) tinkamumo visiems naudotojams kriterijai pagal VPĮ 37 straipsnio bei PĮ 50 straipsnio 2 dalį. Vykdam pirkimus, **skirtus fiziniams asmenimis** (visai visuomenei, pirkimų vykdytojų valstybės tarnautojams ar darbuotojams), pirkimų vykdytojai **privalo įtraukti prieinamumo reikalavimus į technines specifikacijas**.

👉 Daugiau informacijos rasite [ČIA](#). Taip pat kviečiame susipažinti su kita naudinga Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Užimtumo tarnybos ir Asmens su negalia teisių apsaugos tarnybos parengta metodine medžiaga, kurią rasite [ČIA](#).

Socialinės ekonomikos diena: „Misija – poveikis“

2025 m. spalio 30 d. Inovacijų agentūra subūrė socialinių inovacijų kūrėjus, verslo atstovus ir politikos formuotojus dialogui apie tvaresnės ekonomikos kūrimą – [socialinės ekonomikos diena](#). Renginyje vyko socialinių verslų mugė, diskusijos ir tinklaveika. DPS vyresnioji patarėja Gabija Vitkauskienė pristatė pranešimą „Viešieji pirkimai kaip socialinės ekonomikos katalizatorius“ bei dalyvavo diskusijoje „Nuo idėjos iki poveikio: kaip inovacijos formuoja socialinę ekonomiką“. Pranešime aptartos galimybės socialiniams verslams dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, socialiai atsakingų, žaliųjų ir inovatyvių pirkimų vykdymas. Diskusijoje kalbėta apie socialines inovacijas, dabartinius iššūkius ir priemones, kurios galėtų paskatinti didesnę jų integraciją Lietuvoje. Gabija Vitkauskienė pristatė ir planuojamus pokyčius. Vienas iš jų – numatoma VPĮ supaprastintų neskelbiamų derybų išimtis pirkimams iš socialinio verslo. Taip pat aptartos Europos Parlamento rezoliucijoje [2025/2103\(INI\)](#) siūlomos priemonės, kurios galėtų padidinti startuolių bei socialinės ekonomikos dalyvių dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose: paprastesni kvalifikacijos reikalavimai, pirkimų skaidymas bei rezervuotų tam tikrų paslaugų pirkimų (VPĮ 24 str.) peržiūra – persvarstant trejų metų ribą ir reikalavimą, kad pirkimų vykdytojas per paskutinius trejus metus, nebūtų sudaręs sutarties su tuo pačiu tiekėju pagal šį straipsnį.

2025 m. IV ketvirčio socialiai atsakingų pirkimų lyderiai

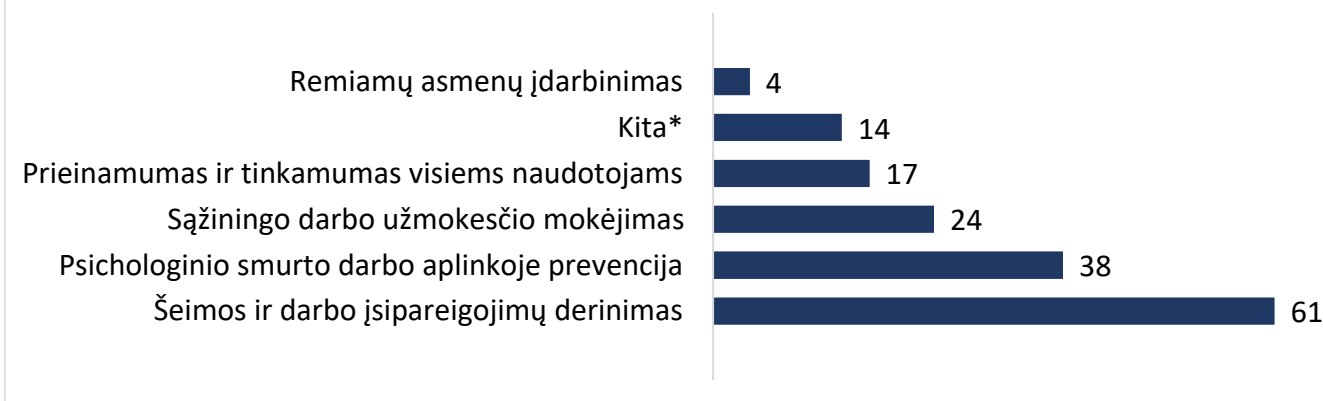
🏆 TOP 10 pirkimų vykdytojų pagal sudarytų sutarčių, įvykdžius socialinius pirkimus, vertes

Eil. Nr.	Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Sutarčių, sudarytų įvykdžius socialinius pirkimus, vertė. Eur	Sutarčių, sudarytų įvykdžius socialinius pirkimus, vertė, proc.	Sutarčių, sudarytų įvykdžius socialinius pirkimus, skaičius
1	Kauno miesto savivaldybės administracija	82 884 125,20	77,90	27
2	AB LITGRID	67 647 721,00	69,21	48
3	AB „Miesto gijos“	9 600 352,19	70,20	17
4	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	6 324 549,00	80,10	2
5	AB „Energijos skirstymo operatorius“	6 249 972,85	6,60	4
6	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	6 110 500,00	89,40	6
7	Jonavos rajono savivaldybės administracija	5 731 013,00	88,20	4
8	Kretingos rajono savivaldybės administracija	4 287 135,73	69,10	3
9	AB „Ignitis gamyba“	2 933 582,08	59,81	3
10	AB Lietuvos paštas	1800170,00	34,00	3

*Sąrašas sudarytas remiantis 2025-12-17 d. [Socialinių pirkimų stebėsenos ataskaitos](#) duomenimis.

Rodikliams skaičiuoti naudojami **pirkimų vykdytojų** Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos Sutarčių posistemėje paviestintų **raštu** sudarytų sutarčių, įvykdžius tarptautinius ir supaprastintus (įskaitant mažos vertės) pirkimus, duomenys. Į rodiklių skaičiavimus įtraukiami sudarytų visų tipų sutarčių duomenys: įprastų, preliminarinių ir pagrindinių, sudarytų preliminarinių sutarčių ar dinaminės pirkimų sistemos pagrindu.

TOP 10 pirkimų vykdytojų sutartyse taikyti socialiniai kriterijai (2025 m. IV ketv.)

*Kita (Jaunimo asmeninių ir socialinių kompetencijų ugdymo skatinimas, siekiant jų aktyvesnio įsitraukimo į visuomenę – 1, Darbuotojų sveikatos ir saugos vadybos sistemos reikalavimai – 5, Darbuotojų socialinės gerovės skatinimas – 4, Darbuotojų vykdoma savanorystės veikla – 4).

👉 Kaip atrenkame informaciją ir **kokios pastebimos dažniausiai daromos klaidos** galite rasti [Darniuju pirkimų naujienlaiškyje Nr. 5](#) (5 psl.).

Kaip paskatinti MVĮ dalyvauti inovatyviuose viešuosiuose pirkimuose

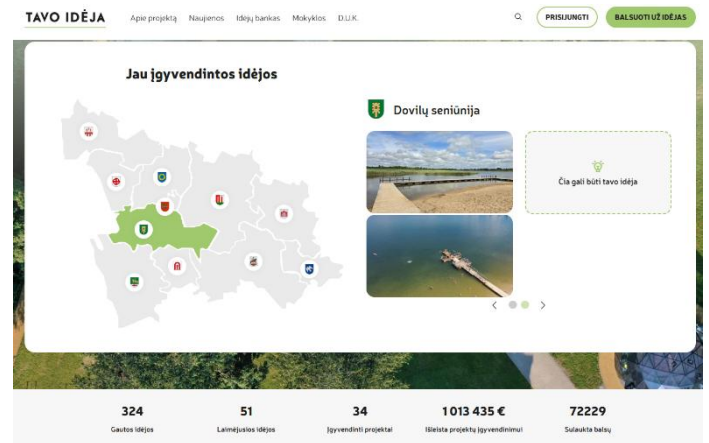

Nors labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (toliau – MVĮ) yra vienas svarbiausių inovacijų šaltinių, Europos Komisijos atlikti [tyrimai](#) rodo, kad jų dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose vis dar yra ribotas. Visgi pirkimų vykdytojai gali taikyti priemones, kurios palengvintų MVĮ įsitraukimą ir padidintų galimybes sulaukti inovatyvių pasiūlymų:

- didesnius pirkimus skaidyti į dalis ir taikyti pirkimų procedūras palankias inovacijoms (pvz., inovacijų partnerystę, konkurencinį dialogą ar skelbiamas derybas);
- skelbti išankstinę informaciją (įskaitant išankstinius skelbimus) apie planuojamus pirkimus ir vykdyti rinkos konsultacijas, kad MVĮ turėtų pakankamai informacijos įsivertinti galimybes ir įsitraukti laiku;
- techninėje specifikacijoje nustatyti reikalavimus, apibrėžiant siekiamą rezultatą, o ne detales techninius parametrus;
- skatinti tiekėjų bendrą dalyvavimą inovatyviuose pirkimuose, nes bendradarbiaudami jie gali pasiūlyti inovatyvesnius sprendimus;
- taikyti tik būtinius kvalifikacijos reikalavimus – finansiniai ir techniniai pajėgumai turi būti proporcingi pirkimo objektui;
- iš anksto nurodyti intelektinės nuosavybės sąlygas, kad tiekėjai suprastų, kokios teisės jiems bus paliekamos siūlomo inovatyvaus sprendimo vystymui.

Šios priemonės gali padėti MVĮ matyti inovacijų pirkimus kaip atvirą ir pasiekiamą erdvę, o ne tik formalų procesą, kuriame konkuruoja tik dideli rinkos žaidėjai.

Praktinis pavyzdys: skaitmeninis įrankis gyventojų įtraukimui į sprendimų priėmimą Klaipėdos r. savivaldybėje

Klaipėdos rajono savivaldybės administracija (toliau – savivaldybė) vykdė inovatyvų viešąjį pirkimą „Klaipėdos rajono savivaldybės dalyvaujamojo biudžeto „Tavo idėja“ skaitmeninio įrankio įdiegimas“ (toliau – pirkimas), siekdama sudaryti sąlygas savo gyventojams įsitraukti į sprendimų priėmimo procesus.

Pirkimu buvo siekiama įsigyti skaitmeninio įrankio diegimo paslaugą, leidžiančią skaitmenizuoti idėjų teikimą, jų vertinimą, komunikaciją su idėjų autoriais, balsavimą ir rezultatų paskelbimą, stebėti idėjų įgyvendinimo progresą, taip pat sudaryti galimybę gyventojams teikti pasiūlymus dėl savivaldybėje esančių viešųjų erdvių gerinimo ir naujų erdvių kūrimo.

Pirkimo organizavimas ir savivaldybės įžvalgos

Prieš pirkimą savivaldybė atliko rinkos konsultacijas, siekdama geriau suprasti rinkoje siūlomus sprendimus ir pritraukti daugiau tiekėjų. Rengiant techninę specifikaciją buvo analizuota kitų organizacijų patirtis bei siekiami rezultatai. Kadangi savivaldybei pavyko surinkti pakankamai duomenų apie pirkimo objektą ir parengti tikslią techninę specifikaciją, pirkimui buvo pasirinktas atviras konkursas. Pirkimas įgyvendintas sėkmingai – sistema jau veikia ir yra naudojama.

Remdamasi šia patirtimi, savivaldybė pirkimų vykdytojams rekomenduoja:

- atlikti rinkos konsultacijas dar prieš inovatyvų pirkimą;
- bendradarbiauti su kitomis institucijomis ir naudotis jų praktine patirtimi;
- nustatyti ilgesnį pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti ir pasiūlymams pateikti;
- skleisti informaciją apie pirkimą ne tik CVP IS, bet ir socialiniuose tinkluose bei kituose kanaluose, siekiant pritraukti kuo daugiau rinkos dalyvių.

Šio pirkimo patirtis parodė, kad rinkos konsultacijos, ilgesnis pasiūlymų pateikimo terminas ir papildoma komunikacija apie paskelbtą pirkimą įvairiais sklaidos kanalais gali padidinti tiekėjų susidomėjimą – šiame pirkime pasiūlymus pateikė trys tiekėjai – ir prisidėjo prie sklandaus pirkimo įgyvendinimo.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis ir gerųjų pavyzdžių paieška bei analizė padėjo tiksliau suformuluoti pirkimo reikalavimus ir pasiekti rezultatą.

 Su pirkimo informacija galite susipažinti [čia](#).

Pirkimas finansuojamas pagal projektą „Pirkimo vykdytojų gebėjimų atlikti inovatyvius pirkimus stiprinimas“, įgyvendinamą pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonę Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“.

Pirkimo vykdytojai gilino žinias inovatyvių viešųjų pirkimų srityje

Spalio 8 d. Tarnybos organizuoti mokymai „Inovatyvūs viešieji pirkimai: nuo idėjos iki įgyvendinimo“ sulaukė didelio susidomėjimo – juose dalyvavo daugiau kaip šimtas pirkimo vykdytojų iš įvairių institucijų.

Mokymų metu buvo aptarta, kaip atpažinti inovacijas ir pasirinkti tinkamiausią viešojo pirkimo būdą inovatyviems sprendimams įsigyti. Skirtingų institucijų atstovai pasidalino praktiniais pavyzdžiais, realiomis patirtimis ir iššūkiais, su kuriais susiduriama diegiant inovacijas viešajame sektoriuje. Aptarti skaitmeninių sprendimų tinkamumo ir prieinamumo visiems naudotojams reikalavimai bei dažniausiai pasitaikančių neatitikimų pavyzdžiai. Taip pat pristatytos dirbtinio intelekto taikymo galimybės ir su tuo susijusios rizikos bei kiti aspektai svarbūs inovatyvių viešųjų pirkimų vystymui.

Siekiant įtvirtinti mokymų metu aptartas temas, buvo surengta interaktyvi viktorina, į kurią dalyviai aktyviai įsitraukė.

Dalyvių apklausa parodė, kad mokymai buvo naudingi ir aktualūs. Apklausos rezultatuose išryškėjo dalyvių noras ateityje daugiau dėmesio skirti praktiniams pirkimų pavyzdžiams, sėkmės istorijoms bei dirbtinio intelekto taikymo temoms.

Tarnyba planuoja atsižvelgti į šiuos pasiūlymus, planuodama būsimas veiklas inovatyvių viešųjų pirkimų srityje. Sekite naujienas [Tarnybos svetainėje](#).

 Mokymų medžiagą ir vaizdo įrašą rasite [čia](#).

Projektas „Pirkimo vykdytojų gebėjimų atlikti inovatyvius pirkimus stiprinimas“ (Nr. 02-032-P-0001)

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA